

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
תשיעי

היכל
חמישי

מאמרים קצרים

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נזר ישראל ותפארתו קדוש ה'
מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבג"מ זי"ע
— אדמו"ר ה"צמח צדק" —
מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מגוכ"ק

על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

770 איסטערן פאָרקוויי ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושבעים לבריאה
שנת המאתיים וחמישים להסתלקות-הילולא של הבעש"ט ז"ל

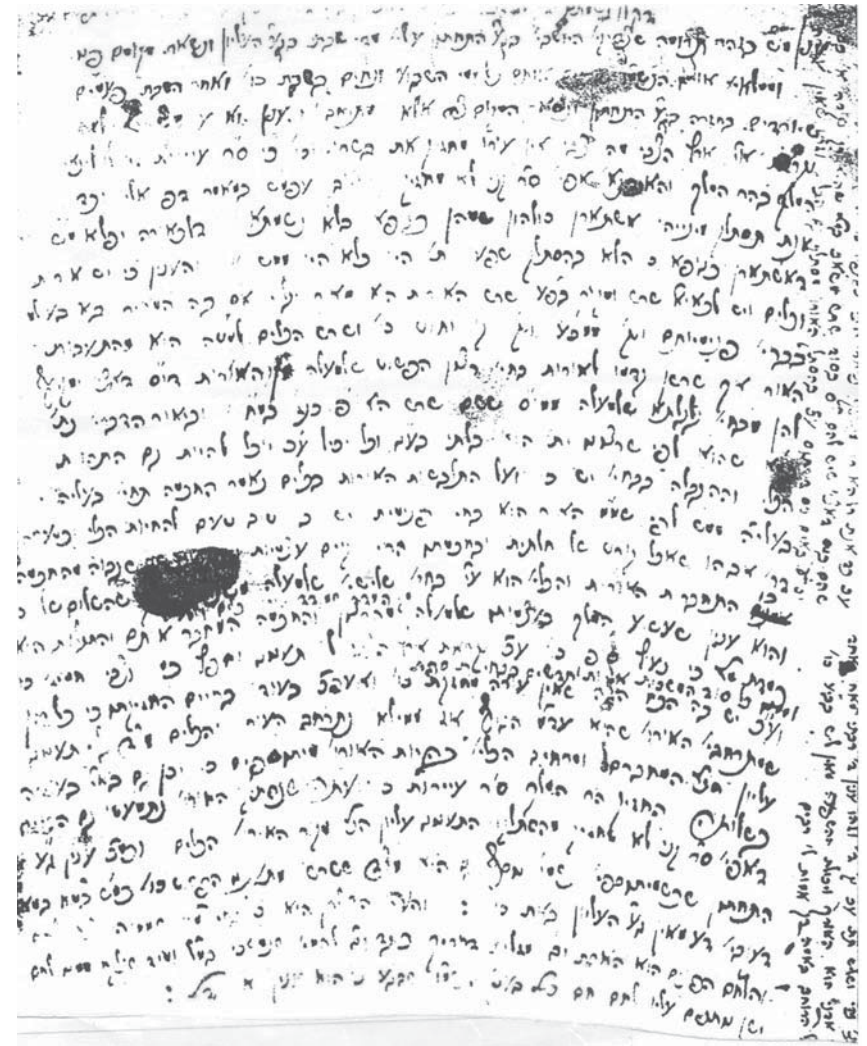
לזכות

הרה"ח הרה"ת ר' נתן שיי' בן חוה
להצלחה בעבוה"ק במילוי שליחותו
מתוך בריאות איתנה

נדפס ע"י ידידיו ומוקיריו
העוסקים בהו"ל והדפסת ספרי קודש
רבותינו נשיאינו

צילום גוכתי"ק הצ"צ
— נדפס לעיל ע' ג —

ענין מ"ש בזוהר תרומה דקל"ו נשמתינ אולין מגו גנתא ונשמתא דמתלבנן ביומי דחול עאלין וגנתא כו' ברזא דלחם הפנים ע"ש, שצדיקים היושבים בג"ע התחתון עולים מדי שבת בג"ע העליון ונשאר מקומם פנוי וממלאים אותם הנשמות אותם כל ימי השבוע ונחים בשבת כו', ואחר השבת פעמים שיורדים בחזרה בג"ע התחתון ונשאר המקום צר אלא מתרחב.

הענין הוא עפ"מ"ש למה נקרא א"י ארץ הצבי מה צבי אין עורו מחזיק את בשרו וכו', כי ששים רבוא עיירות היו לו לינאי המלך בהר המלך והאינדא אפי' ס"ר קני לא מחזיק, ויובן עפ"מ"ש במאמר דפתח אליהו וכד את תסתלק מנייהו אשתארן כולהון שמהן כגופא בלא נשמתא, דלכאורה יפלא מ"ש דאשתארן כגופא, כי הלא בהסתלק שפע ת"ה ה' כלא ה' ממש.

והענין כי יש אורות וכלים ויש לכא"ו"א שרש ומקור בפ"ע, שרש האורות הוא מאור וגילוי א"ס ב"ה המאיר ובא בעולמות בבחי' פנימיותם ונק' ממכ"ע

דאתרבי משכיה אתרבי לכל סטר ולא אתידע, ואית כמה נשמתינ דכיון דסלקין תו לא נחתין, נשמתינ סלקין ונשמתינ נחתין לאתעטרא בהו עמא קדישא, ובמעלי שבתא גלגולא דנשמתינ איהו, אלין אולין ואלין אתיין, אלין סלקין ואלין נחתין, מאן חמי כמה רתיכין קדישין די משטטי לכאן ולכאן, כלהו בחדוה כלהו ברעו באלין נשמתינ לאעטרא לעמה קדישא לאעטרא לכמה צדיקייא בגנתא דעדן עד שעתא דכרוזא קאים וקארי מקודש מקודש, כדיון נייחא שכיח ושכיכו לכלא, וחייבי גיהנם כלהו משתככי בדוכתייהו ואית לון נייחא ונשמתינ כלהו מתעטרין אליו לעילא ואלין לתתא.

(2) הנשמות: בגוכתי"ק תיבה אחת מטושטשת, ואוצ"ל: שדנים.

(3) למה נקרא א"י ארץ הצבי: ע"פ ירמ"ג, יט. ועוד. וגמ' גיטין נז, א: אמר עולא לדידי חזי לי ההוא אתרא ואפילו שיתין ריבוותא קני לא מחזיק אמר ליה ההוא צדוקי לרבי חנינא שקורי משקריתו אמר ליה ארץ צבי כתיב בה מה צבי זה אין עורו מחזיק את בשרו אף ארץ ישראל בזמן שיושבין עליה רווחא ובזמן שאין יושבין עליה גמדה.

(4) דפתח אליהו: תקו"ז בהקדמה (יז, א).
(5) ת"י: תהי'.

(1) בזוהר תרומה דקל"ו: בכדי להקל על המעיין, נעתיק כאן לשון הזוהר בשלימותו: בגין דביומי דחול כל נשמתינ דצדיקיא כלהו בגנתא די בארעא שריין, וכד אתקדש יומא במעלי שבתא כל אינון משריין דמלאכין קדישין די ממני גו גנתא דלתתא כלהו סלקן להני נשמתינ דשריין גו גנתא דלתתא לעאלא לגבי ההוא רקיע קדימא על גנתא ומתמן אודמנו רתיכין קדישין דסחראן כורסי יקרא דמלכא וסלקין לון לכל אינון נשמתינ בגנתא דלעילא, כיון דאלין רוחין סלקין כדיון רוחין אחרנין קדישין נחתין לאתעטרא בהו עמא קדישא, אלין סלקין ואלין נחתין, ואי תימא הא גנתא דבארעא ביומא דשבתא יתבא בריקנייא בלא נשמתינ דצדיקייא, לאו הכי, אלא נשמתינ אולין ונשמתינ אתיין, נשמתינ סלקין ונשמתינ נחתין, נשמתינ אולין מגו גנתא ונשמתינ אתיין לגו גנתא, כל אינון נשמתינ דצדיקייא דמתלבנן ביומי דחול ועד לא עאלו לגו גנתא בשעתא דאלין נפקין אלין עאלין וגנתא לא אשתאר בריקניא ברזא דלחם הפנים ביום הלקחו, ואי תימא כד אהדרו ביומי דחול במה אתמשכן דוכתי לארכא ופותיא ורומא בגנתא ולא אתידע כגוונא דרזא דארץ הצבי דהוה אתמשך לכל סטריין ולא אתידע, כגוונא דצבי דכל מה

ונק' קו וחוט כו', ושרש' הכלים למטה הוא מהתעבות האור, אך שרשן' קדמו לאורות בחי' רצון הפשוט שלמעלה מן האורות די"ס דאצ"י ומקיף להן מבחי' לגלגלתא שלמעלה ממוחא סתימאה ששם שרש האור"פ כנז' במ"ח.

וביאור הדברים נת' במ"א שהוא לפי שרצונו ית' הוא בלתי בע"ג וכל יכול ע"כ יכול להיות גם התהוות הכלי וההגבלה בבחי' יש כו', ועל התלבשות האורות בכלים נאמר החכמה תחי' בעליה, בעליה ממש לפי ש"מ האור הוא בחי' פנימית יש בו טוב טעם להחיות הכלי, כמעשה דר' אבהו שאכל קורט של חלתית ובחכמתו הרי קיים עצמיות⁶ שגבוה מהחכמה.

ע"כ כד אנת ר"ל האורות מסתקלים נשאר הכלים כגופא כו' שהם בט"ס אצילות שיש להם י"ס בסוד שרש משא"כ במל' שהיא רק נקודה אחת בסוד ושרש, וכ"ע [וכולוהו עלמין] באים בסוד תוס' ע"כ בהסתלק האורות מסתלקים גם הכלים, וזהו שאין עורה מחזקת דכי התחברות האורות והכלים הוא ע"י בחי' שלישית שלמעלה משניהם מלך⁷ שהשלום שלו כו'.

והוא ענין שעשועי⁸ המלך בעצמותו שלמעלה מקו המדה שמודד אורות וכלים והחכמה המחבר אותם, והתגלות היא כמדת מל' כי נעוץ⁹ סופן כו'.

ע"כ נקראת ארץ הצבי ל' תענוג וחפץ כמו וצביי¹⁰ תמיד¹¹ כו', וממנו כל סוד המשכות אורות חדשים בבחי' תוספת, ועל כן יש בה הכח הזה שאין עורה

(6) ושרש הכלים למטה הוא מהתעבות האור: ראה ע"ח ש"י (שער העקודים) פ"ג. ובה"מ במאמרי אדה"ז על פרשיות התורה חי"ב לע' תשנג. מאמרי אדה"מ"צ נ"ך ע' קלד. (7) שרשן קדמו לאורות: ראה מאמרי אדה"ז אתהלך לאזניא ע' יז. סידור ערב שבת קסו, א. ובה"מ במאמרי אדה"מ"צ שמות ח"א ע' ככג. נ"ך ע' קלד. תו"ח נח סז, ג. שמות מו, א. ובכ"מ. (8) החכמה תחי' בעליה: קהלת ז, יב. (9) כמעשה דר' אבהו: ראה חולין נט, א (ופירש"י): אמר רב יהודה האי מאן דאכל תלתא תקלי חלתית אליבא ריקנא (קודם אכילה) מישתלח משכיה (נפשט עורו שהחלתית מחממתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפיון) אמר ר' אבהו בדידי הוה עובדא ואכלי חד תקלא חלתיתא ואי לא דיתבי במיא (לקרר עצמי) מישתלח משכאי וקיימתי בעצמי החכמה תחי' בעליה. (10) עצמיות: תיבה אחת או שתי תיבות מטושטשות כאן בהכתי"י.

(11) מלך שהשלום שלו: ראה במדבר פ"ב, ד. ובכ"מ. (12) שעשועי המלך בעצמותו: ראה עמק המלך שער זה. וראה בה"מ בס' מאמרי אדה"מ"צ שמות ח"ב ע' תנג. שם קונטרסים ע' שמה. (13) נעוץ סופ: ראה ס"י פ"א מ"ז. (14) וצבי: ראה גמ' ב"מ טו, א: וצבי זבינא דנן וקביל עלוהי. וראה תו"א וארא נט, ג: כי פי צבי הוא הרצון, מלשון צביוני, וכן לצביוני נבראו (הקב"ה שאל להם רצונכם שאברא אתכם) וכן לא אביתם תרגום ולא צביתון כו', וכן בלה"ק ג"כ פירושו חפץ או הדר ופאר כמבואר בספרים. ע"כ. וראה גם במ"מ בתו"ח וארא ח"א ע' ד. וראה סה"מ תרל"ד ע' קפב: ורבינו ז"ל פי' צבי מלשון רצון. (15) תמיד: ראה עקב יא, יב: ארץ אשר היא דורש אותה תמיד עיני היא בה גו'. וראה תניא אגה"ק ס"ד.

והנה הבהמות וחיות ועופות כולם נמשכים מבחי' נוקבא כמ"ש בטעמי⁸ מצות פ' שמיני רק שהעופות יש בהם עוד בחי' מיסוד ז"א כדגים וחגבים וזהו מן הרקק נבראו ממים ועפר כו' ע"כ צריכים שחיטה בקנה וושט למתק הגבורות, גם צריך לשחוט את הורידין כר' יהודה להוציא הדם בעין שבמזרקים וגידים כי בבחי' נוק' יש רוב דמים כנ"ל, ויש בדמים ב' בחי' דמים טהורים וטמאים כמשי"ת, והדם שהוא בעין הוא טמא מבחי' הקליפות ממש ואינו יכול להתעלות כבשר כמשי"ת ע"כ צריך לשפוך על הארץ ע"י הורידים כי בחי"י שר הטבחים דפרעה שהוא אור הדעת שהוא המחייב בכל הגוף היינו ע"י הורידים שז"ש בדעת חדרים ימלאו כו' וע"י יורד החיות לגוף ועל ידו חוזר ויוצא בשחיטה.

משא"כ דגים וחגבים שהם מיסוד ז"א וכן דם מהלכי שתיים שהוא מכללות ז"א שעיקרו חסדים בחי' א' כנ"ל ע"כ דמם מותר, ואסור משום מראית עין בבחי' גלוי לחוץ שם יש מקום לשליטת הקליפות ואחיות החיצונים, אבל אין האיסור מצד עצמו, והוא משקה להכשיר¹² את הזרעים כדם השרץ שאין חיוב מצד דמו רק מבשרו וכמו המים שמכשירים כו'.

אמנם הנה גם בבהמות וחיות ועופות הדם שמובלע באיברים מותר כי פי' מותר¹³ היינו שאינו אסור בידי החיצונים ויכול הוא להתעלות והיינו כי שרש הבע"ח הטהורים מבחי' נוגה שכלולה מטו"ר ומתהפכת לפעמים לטוב ממש ע"י השחיטה והאכילה שיאכלנו בטהרה ומתפלל בכחו אחד ואהבת וילמוד רצון העליון ב"ה וכמ"כ הדם המובלע באיברים שזהו¹⁴ בחי' הגבורות דנוגה שמהם הסתעפות הגבורות קשות של החיצונים בג' קליפות הטמאות.

(8) בטעמי מצות פ' שמיני: בספר לקוטי תורה הארז"ל. (9) לשחוט את הורידין כר' יהודה: חולין כו, א. (10) בחי' שר הטבחים דפרעה שהוא אור הדעת: ראה תו"א יתרו עא, ד: והנה בבחי' מיצר הוה הוא ממשלת ג' שרים, שר המשקים בקנה ששם היא המשכת חכמה, שר האופים בוושט ששם היא המשכת בינה, ושר הטבחים בוורידין המשכת הדעת כו'.

(11) המחייב: תיבה זו אינה ברורה בצילום הכתי"י. (12) להכשיר את הזרעים: ראה בכורים פ"ב מ"ז: דם מהלכי שתיים, שוה לדם בהמה להכשיר את הזרעים, ודם השרץ אין חיבין עליו. (13) מותר היינו שאינו אסור בידי החיצונים: ראה תניא פ"ו. (14) שזהו: תיבה זו אינה ברורה בצילום הכתי"י.

כ' הרמב"ם בפ"ב מהל' ממרים שאין ב"ד יכול לבטל גזירת ב"ד חבירו אפי' בטל הטעם שבגללו גזרו הראשונים וכו' והוא ממשנה במס' מעשר שני ה"ב, וכן בגמ' ביצה דבר שבמנין צריך מנין אחר להתירו אע"פ שבטל הטעם כו'.

הענין משום שהמצות יש בהם טעם ורצון, והרצון בעצמו הוא למעלה מהטעם הגלוי כמ"ש אין טעם לרצון ושתוק; כך עלה במחשבה וכו', והנה חכמי ישראל שרשן מחב"ד שבמל' ולכן אתם אפי' אנוסים וכו' וכשגזרו באיזו דבר גם עפ"י חכמתם נמשך בזה מהרצון שלמעלה מהטעם להתלבש ברצון התחתון דאית' רצון ואית' רצון, רצון עליון דא"א המתלבש בתחתון כתר דז"א וכו' לכן אף שבטל הטעם לא בטל דבר מצד הרצון, אלא ע"י מנין אחר שהשכינה שורה עליהם.

ענין המליחה ההוציא הדם וצלי' א"צ מליחה, הנה אדם א' דם כי זכר' ונקבה קרוי אדם ע"ש אדמה לעליון ע"י שנמצא בהם בחי' שלימות בהתכללותם מחו"ג שהנוק' היא מבחי' גבורות ולכן יש לה דמים יותר מהאיש כדי שיהי' לה כח ההולדה להוליד מאין ליש שכל התהוות חדשה הוא ע"י המין שהוא מבחי' גבורות וממנה עיקר הזרעת הולד להיותו באמת מאד גבוה בשרשו מבחי' יש האמיתי אלא שהורד, והמ"ד הוא רק מברר המין כמחבין, וזהו בחי' א' שהוא מלוי דש' מ"ה שהוא באלפין ע"ש ש' חסדים.

- 1) במס' מעשר שני ה"ב: אוצ"ל: פ"ה מ"ב. ס"א. וש"נ.
- 2) בגמ' ביצה: ה, א.
- 3) אין טעם לרצון: ראה של"ה ד, ב. ח"ב פ"ה. של"ה בהקדמת בית ישראל בית דוד (כא, א). ועוד.
- 4) זכר ונקבה קרוי אדם: ע"פ בראשית ה, ב. זח"א נה, ב. ועוד.
- 5) אדמה לעליון: ישע"י יד, יד. ראה של"ה חלק תושב"כ וישב סוף הדרוש צאן יוסף (שא, א).
- 6) אתם אפי' אנוסים: אמור כג, ב. תוי"כ עה"פ שם. וראה ר"ה כה, א.
- 7) דאית רצון ואית רצון: מובא בכ"מ בשם הזוהר, וראה זח"ג קכט, א. ובהמ"מ במאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תרמז. תוי"כ בשלח ח"א קצט, א.
- 8) ענין המליחה: ראה גם ע"ד ענין המליחה בעבודת האדם, בלקוטי שיחות ח"ד ע' 1059.
- 9) וצלי א"צ מליחה: ראה שו"ע יו"ד סע"ו כאן.

מחזקת כו' ואעפ"כ בעודה בחיים החזיקתו כי כל זמן שמתרחבים האורות שהוא עד"מ הגוף אז ממילא נתרחב העור והכלים ע"ד גילוי תענוג עליון הנ"ל המחברם ומרחיב הכלים בהיות האורות מיתוספים כו'.

וכן גם בא"י בעודה בשלוחה החזיק הר המלך ס"ר עיירות כו' ועתה שנסתלקו האורות נתמעטו גם המקום דאפי' ס"ר קני לא מחזיק מהסתלקות התענוג עליון הנ"ל מקור האורות והכלים.

וכמ"כ ענין ג"ע התחתון שכשמיתוספים נשמות נוסף גם הוא מצד שרשן מתענוג הפשוט כו' כמ"ש במ"א¹⁶ במאמר דעקבי' דע מאין ג"ע העליון באת כו'.

והנה הוא ג"כ בחי' והלחם הפנים הוא הארת י"ב מזלות דאריך כנגד י"ב לחמים הנמשכים במל' ומיד שנלקח ממנו לחם ישן נותנים עליו לחם חם כנ"ל בענין הנשמות שבג"ע כי הוא ענין א' וד"ל.

ענין שנים כרובים כרובי א' מקצה מזה צמצום א"ס ב"ה להיות בחי' ז"א מקור דמקור: * וא' מקצה מזה מל' מקור הנבראים שרשם שבאצי' ע"כ מן הכפורת תעשה את הכרובים מקשה א' כי הוא הסובב שהוא הכפורת על הארון דחכמה הוא הממלא, וסוככים כנפיהם על הכפורת יסוד א' לשניהן בשוה ע"י העלאת מ"ן ממטה למעלה במצות מעשיות כי מעשה במל' כו' מצד שרשה בכתר כו' וזהו הדודאי"ן נתנו ריח מן הכרוב השני ממטה למעלה בנימין ליוסף שנק' נערים כמ"ש והוא נער כו' עבדך ערב את הנער כו' וכן אפרים ל' תוס' אור ומנשה ל' נשה ועלי' ממקומו נק' נערים.

- 1) ענין שנים כרובים: רשימה זו קשורה עם המאמר בתו"א פ' תרומה ע"ט, ג ואילך.
- 2) שנים כרובים: תרומה כה, יח.
- 3) כרוב א' מקצה מזה . . מן הכפורת: תרומה שם, יט.
- 4) דמקור ל: תיבה אחת מטושטשת כאן בצילום הכת"י.
- 5) וסוככים כנפיהם על הכפורת: תרומה שם כ. ועוד.
- 6) הדודאי"ן נתנו ריח: שה"ש ז, יד.
- 7) והוא נער כו': וישב לו, ב.
- 8) עבדך ערב את הנער: ויגש מד, לב.
- 9) במ"א במאמר דעקבי' דע מאין: אבות פ"ג מ"א. ראה לקו"ת במדבר ב, א ואילך.
- 10) והנה . . הוא ג"כ בחי': בצילום הכת"י נמצאים כאן עוד חמש תיבות שלא ניתנו לקריאה.

מ"ש: בע"ח נמצא עוה"ז רחוק מא"ס בין במקיפים בין בפנימיים יותר מכל העולמות כו', אינו סותר למ"ש שגלוי"ה* למטה: יותר דהא נהפוך הוא.

אך מה יענה במ"ש המלאכים איה מקום כבודו ומשיבים להם מלא כל הארץ כבודו הכונה על סובב כי בחי' ממלא שם בגלוי יותר שהרי יש להם השגה כו', הנה אחר הצמצום נמשך קו, ואור שלפני הצמצום הוא העיגול הגדול המקיף האמיתי לד' עולמות בשוה ונק' סוכ"ע ממש. אך מה שהקו עצמו חוזר ומתעגל הוא למטה מראשית הקו הנק' ב"י ממכ"ע, ומ"מ גם המה נק' מקיפים וסובב בפרט לפי שבאמת שורשם ומקורם הוא העיגול הגדול אלא שיצאו דרך הקו וכמ"ש במ"א: באריכות בפ' קרח שנת תקס"ב ע"ש.

ולקרב הדבר אל השכל נודע ענין ממלא וסובב שבחי' חכמה היא ראשית ההשתלשלות בממכ"ע והוא חכמה דא"ק שכוללת כל סדרי ההשתלשלות דאבי"ע בהתכללות א' ממש, ד"מ הגרעין וטפת הולד והיינו כי החכמה אב ומקור להשגה ולדעת ולזריעה* מיני התפעלות חסד הוא אהבה או דין ויראה והתפארות וניצוח והודי' והתקשרות והתנשאות ושאר הכיוונים* שמחה או עצבות ענוה וכו' בכללן כנודע, וט' כחות אלו מתחלקים ומצטרפים ומתמזגים לחלקים אין קץ וגם יורדים ומתגלפי' לט' כחות בדילוג הערך ונק' י"ס דבריאה ואח"כ ל"י דיצי' ולי' דעשי' וכא"א מהם ג"כ מתחלקים ומצטרפים ומתמזגים כנ"ל, והן הן חיות כל הנאצלים והנבראים והנוצרים והנעשים אין עוד זולתם כנודע, וא"כ החכמה כוללת ט"ס דאצי' שבכללן ט"ס דבריאה שבכללן ט"ס דיצי' שבכללן ט"ס דעשי' ופרטי פרטיהם והמסתעפים מהם בהתכללותם א' במהות א' ממש, וז"ש בע"ח: האציל נקודה א' הכלולה מי' ד"מ גוף האדם כו' ע"ש.

(1) מ"ש בע"ח נמצא עוה"ז רחוק מא"ס: ע"ח שער א' ענף ד' וז"ל: אור א"ס מתעלה בכל העולמות והמקבל ממנו תחילה הוא א"ק ואחר כך עתיק, עד שנמצא כי כלים דיושר דעשיה הם יותר חיצונים ורחוקים מאד מן אור א"ס הפנימי בתכלית הריחוק שאין ריחוק גדול ממנו, וכן בערך א"ס הסובב מבחוץ על כל העולמות, נמצא כלים דעשיה רחוק ממנו בתכלית הריחוק שאין רחוק ממנו, לכן הכלים דיושר דעשיה הם היותר גרועים במעלה יותר מכל העולמות כולם, ושם בעולם העשיה נתהווה עולם השפל החומרי בתכלית הגסות והעביית שאין כמוהו כו'.

(2) שגלוי ה': בצילום הכת"י חסר תיבה אחת, ואוצ'ל: שגלוי הסובב [הוא] למטה יותר. (3) למטה יותר: ראה בארוכה תרי"א מגיא צב,

ב ואילך (ושם: שהתהוות היש הגשמי הוא מבחי' סוכ"ע בחי' אין ממש כו', בחי' מחשבה הקדומה אנא אמלוח שהוא בחי' רעוא דכל רעיון, כלומר רצון לרצון דהיינו שעלה במחשבה להיות לו רצון לברוא העולמות כו'. מהות הגשמיות ועצמותו נתהווה ג"כ מאור א"ס הסוכ"ע להיות יש גשמי ממש כו'. ע"ש באריכות). ועד"ז בכ"מ.

(4) ב' = בשם.

(5) במ"א באריכות בפ' קרח שנת תקס"ב ע"ש: ראה מאמרי אדה"ז תקס"ב ח"א ע' רכו ואילך. ח"ב ע' תסב ואילך. ובהמ"מ שם.

(6) ולזריעה: אינו ברור בצילום הכת"י.

(7) הכיוונים: כ"ה בגוכת"ק.

(8) בע"ח האציל נקודה: בע"ח שער הכללים בתחילתו: כשעלה ברצונו ית' לברוא את העולם כו' האציל נקודה אחת הכלולה מיו"ד, ולא היו

וכ"ז הוא רוחניותו ונק' אורות שלהם, ואא"ס שלפני הקו העיגול הגדול הוא הנק' רצון הפשוט רוצה בכלל על נקודה זו הנעלמה להיות יוצא' לידי גילוי ושיתהוו ממנה כל פרטיה בבחי' כלים ויש דייקא וכל אשר חפץ כן עשה, והנה הרצון הנ"ל הוא כללי כשם שא"ס ב"ה עצמו פשוט כו' אך ע"י הקו יוצא לגילוי בהתחלקו' להיות רצון פרטי לכל דבר והוא ענין מקיפים דא"ק מקיפים דאצי' עד מקיפים דעשי' בארח פרטי לכל ספי' ולכל נברא, הדמיון בזה נפש האדם פשוטה, ושיהי' לה רצון לאיזו דבר מרוצה בכך וכך פרטים ולכל פרט יש רצון והטייה מיוחדת, הוא ע"י מיצוע והוא אשר בתחלה כשעולה הדבר במחשבה נמשך רצון וחפץ לאותו דבר בכלל, ואח"כ כשהמחשבה מתחלקת לכל חלק פרטי ממנה לעצמו גם הרצון נמשך באמצעותה לאותו דבר בפרט, כמו"כ יובן למעלה ענין המשכת והארת הסוכ"ע על כל דבר פרטי מהנמצאים שבועולמות כמ"ש בר"מ פ' פנחס דאיהו סוכ"ע בעובי כל ספי' וספי' וכו' הוא באמצעות הממכ"ע הנק' ראשית הקו חי העולמים כולם.

והנה המשכת הארת סוכ"ע וגילוי רצון זה בעולמות לפי שנמשך באמצעות הקו הממכ"ע המאיר בבחי' השתלשלות מעילה לעלול לפי המעלה והמדרגה, ע"כ גם הוא מאיר דרך הדרגה זו הרצון הפרטי דחכמה נמשך קודם הרצון דבינה וכן בכללן.

וא"כ אמת נכון הדבר מ"ש בע"ח שמקיפים דעוה"ז רחוקים מכל המקיפים מטעם זה דאיירי במקיפים המתגלים דרך הקו.

וכ"ז הוא במקיפים עצמם, אבל המוקפים ממקיפים אלו שהם גופי העולמות הנה עולם העשי' קרוב וסמוך למקיף שלו יותר מכל העולמות ודבוק עמו ממש כמובן מע"ח שם לפ"ז דהא בהא תליא ע"ש ועולם היצי' רחוק ממקיף שלו דרך העשי' ומקיף דעשי' כו' עד שאצי' רחוק יותר ע"ש, והיינו שפועלת הסובב בעשי' יותר מפועלת הממלא והוא ענין מעלת הגשמיות על הרוחניות וכמארז"ל במחשבה"י ארץ קדמה וכן כל עלול לגבי עילתו ע"ש, וזהו ענין גילוי הסובב בעשי' יותר כי עצמיות הסובב שלפני הקו אינו בגדר התחלקות כלל רק שהפעולה כאן יותר כו' ע' במ"א י ע"פ יביאו לבוש מלכות, וגם המקיפים הפרטיים שנמשכו דרך הקו אע"פ שיש בהן התחלקות מעלה ומדרגה.

נראים, דרך משל האדם מורכב מד' יסודות ואינם ניכרים בו כל א' וא' בפני עצמו כו'. (9) בר"מ פ' פנחח דאיהו סוכ"ע: זח"ג רכה, א. (10) במחשבה ארץ קדמה: ראה חגיגה יב, א. וראה במ"מ בתו"ח ר"פ ויגש. (11) במ"א ע"פ יביאו לבוש מלכות: ראה תו"א מגיא צ, א ואילך.